

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 652

van **BART DOCHY**

datum: 20 januari 2022

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Afstromingsgebied Neerbeek Kortrijk-Wevelgem - Bronbemaling

Permanente bronbemaling is een fenomeen waarbij op verschillende plaatsen grondwater wordt opgepompt, met als doel de grondwaterspiegel permanent te verlagen. Dat betekent dat de grondwatertafel kunstmatig laag gehouden wordt op een plaats waar een tunnel is aangelegd of een auto(snel)weg in het landschap insnijdt. Het water wordt al dan niet vertraagd afgevoerd naar de dichtstbijgelegen waterloop. Bedoeling is tunnels, wegen of andere infrastructuur niet onder water te laten komen.

Het afstromingsgebied van de Neerbeek op het grondgebied van Kortrijk en Wevelgem is zo een voorbeeld. Het drainagewater van de weginfrastructuur wordt afgevoerd en geloosd in de Leie. Het drainagewater van de R8 wordt via de Neerbeek afgevoerd. Dat heeft effecten op de waterkwaliteit van de Neerbeek. Daarnaast zijn de lokale waterbevoorradingsbronnen niet meer toereikend voor particulieren en landbouwers. Bovendien treedt er verdroging op.

Ik stelde hierover een schriftelijke vraag (nr. 207) op 29 november 2021 aan minister Demir, die verwijst naar minister Peeters:

"Bemalingen voor de exploitatie van tunnels voor openbare wegen en openbaar vervoer zijn in het kader van de omgevingsvergunning ingedeeld als VLAREM rubriek 53.4.1°. Aangezien dit een klasse 3-rubriek is, geldt dat die minstens gemeld moet worden. (...)Het beheer van de infrastructuur horende bij de R8 en de E403 en in het algemeen voor alle gewestwegen valt onder de bevoegdheid van Vlaams Minister van Openbare Werken Lydia Peeters. "

1. Wat zijn de debieten van de eventuele pompen in het afstromingsgebied van de Neerbeek en hoe zijn ze vergund (gemeld) en voor welk debiet (in m³ per jaar)? Graag een kopie van de vergunning of ingediende melding.
2. Werd de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) betrokken in de opmaak van het dossier, of werd er tijdens de procedure door de VMM advies gegeven? Zo ja, wat was de inhoud van het advies, bijvoorbeeld op vlak van aanwending van het bemalingswater?
3. Zijn er gelijkaardige bronbemalingen in Vlaanderen? Graag een oplijsting en vermelding van wat hun vergunningstoestand, pompdebiet en volume van waterafvoer is.
4. Zijn er plaatsen in Vlaanderen waar permanente bronbemalingen aanwezig zijn onder het beheer van de Vlaamse overheid en waar er geen vergunning (melding) werd aangevraagd (ingediend)? Zo ja, welke?

ANTWOORD

op vraag nr. 652 van 20 januari 2022

van **BART DOCHY**

1. Het pompstation in Bissegem langs de R8 verpompt zowel afstromend hemelwater als drainagewater afkomstig van de R8 in de zone tussen de Gullegemsesteenweg en ongeveer het aansluitingscomplex van de N8 met de R8 in Bissegem. In beperkte mate watert ook oppervlaktewater van de opwaarts gelegen waterloop WL.31.1 af via de riolering van de R8 richting pompstation in Bissegem en via dit pompstation naar de Neerbeek.

Voor het pompstation in Bissegem zijn geen debietmeters beschikbaar. Via de logs van de motoren in het pompstation werd volgende benadering gemaakt van het gemiddeld verpompt volume water per dag. Er werden, over de drie vijzels heen, in totaal 29.875 aanslagmomenten van de vijzels geregistreerd over een periode van 1.552 dagen. Op basis hiervan wordt berekend dat er gemiddeld 1.382 m³/dag verpompt wordt. Dit is zowel drainagewater als hemelwater van de bovenvermelde zone, alsook het oppervlaktewater uit de waterloop WL.31.1. Het afzonderlijk aandeel drainagewater, oppervlaktewater of afstromend hemelwater kan niet bepaald worden want dit is zeer variabel en afhankelijk van het weer.

Voor de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de verwezenlijking van het aansluitingscomplex Kortrijk West (verbinding van de A19 met de R8), gelegen in het gebied van de R8 dat afwatert naar de Neerbeek, zijn volgende debieten berekend in de zone tussen de Zonnekestraat en de Gullegemsesteenweg: 648 m³/dag (zijnde 571 m³/dag voor de bestaande drainage en 77 m³/dag voor de bijkomend te plaatsen drainage). Dit betreft enkel drainagewater en geen hemelwater.

2. De VMM werd betrokken bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor het nieuwe aansluitingscomplex Kortrijk West. Hierbij kwam de vraag naar boven om na te gaan of herbruik van het bemalingswater mogelijk was. Voor de bestaande drainage is dit niet eenvoudig mogelijk omdat het drainagewater in de riolen vermengd wordt met het afstromend hemelwater. Voor het nieuwe aansluitingscomplex Kortrijk West zal de bij te plaatsen drainage wel gescheiden afgevoerd worden naar het pompstation, zodat dit drainagewater (berekend op 77 m³/dag, zie antwoord op vraag 1) eventueel later wel kan herbruikt worden, mits uitbreiding of aanpassing van het pompstation hiervoor. De hiervoor uitgevoerde drainagestudie werd aanvaard door de VMM en hun advies werd in de omgevingsvergunning opgenomen (zie bijlage 1).
- 3-4. Momenteel is AWW bezig met alle bestaande locaties, waar grondwater wordt onttrokken, in kaart te brengen (zie bijlage 2 met huidige oplijsting). N.a.v. [de richtlijnen van VMM](#) omtrent bronbemalingen wordt hier versneld werk van gemaakt. Deze richtlijnen werden - zoals VMM zelf aangeeft - opgesteld omdat de regelgeving m.b.t. bronbemalingen zelf complex is en in de praktijk onvoldoende zijn toepassing kende. Op dit moment heeft AWW reeds sinds 2021 een opdracht lopen met een externe studiebureau om voor de grote tunnels dit aspect in orde te brengen, gezien hier de hoogste nood is. Vervolgens zal dit verder aangepakt worden voor de kleinere infrastructuur. Echter zal dit de nodige tijd vragen om dit nauwkeurig in orde te brengen.

BIJLAGEN

1. [Omgevingsvergunning heraanleg van de R8/A19 Kortrijk en Wevelgem en het op- en afrittencomplex Kortrijk West](#)
2. [Overzicht pomplocaties AWV](#)